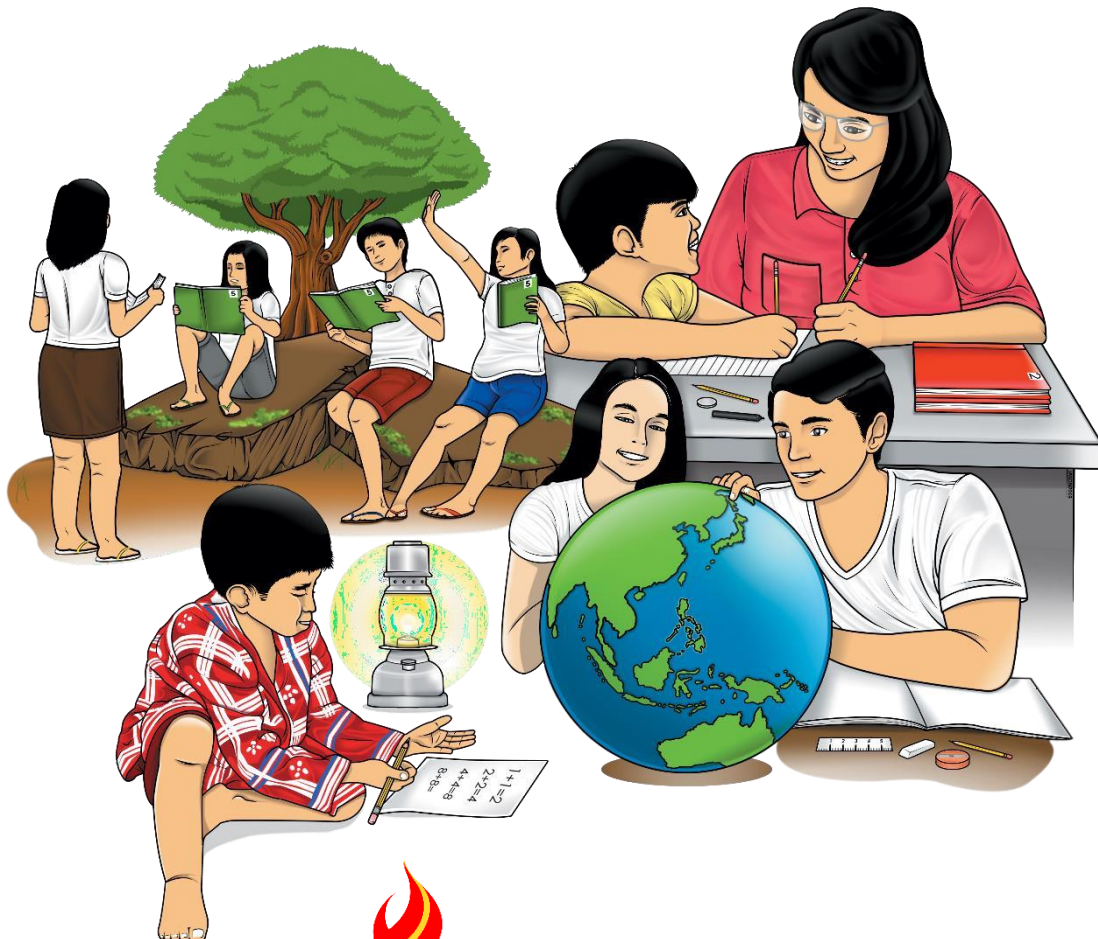

Filipino

Unang Markahan – Modyul 9: Pagbibigay Kahulugan ng Pamilyar at Di-Pamilyar na mga Salita

**Filipino – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode**

Unang Markahan – Modyul 9: Pagbibigay Kahulugan ng Pamilyar at Di-Pamilyar na mga Salita

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Melesa S. Jumawan

Editor: Lea C. Aberia, Virginia C. Dulfo, Shirley B. Bacal, Chinky F. Baculanta,
Maricris Torres- Tolibas

Tagasuri: Virgina C. Dulfo, Eleonor Distrajo

Tagaguhit: Michael B. Balan

Tagalapat: Michael B. Balan, Ryan R. Tiu, Swelyn E. Forro

Tagapamahala:

Ramir B. Uytico

Bernardo A. Adina

Arnulfo M. Balane

Gaudencio C. Albije Jr.

Rosemarie M. Guino

Lea C. Aberia

Teodorico C. Peliño Jr.

Virginia C. Dulfo

Joy B. Bihag

Ma. Teresa B. Afable

Ryan R. Tiu

Shirley B. Bacal

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: 053-323-3156

E-mail Address: region8@deped.gov.ph

Filipino

Unang Markahan – Modyul 9: Pagbibigay Kahulugan ng Pamilyar at Di-Pamilyar na mga Salita

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **Filipino 5** ng *Alternative Delivery Mode (ADM)* Modyul para sa araling **Pagbibigay Kahulugan ng Pamilyar at Di-Pamilyar na mga Salita!**

Ang modyul na ito ay pinagtutulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pampubliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **Filipino 5** ng *Alternative Delivery Mode (ADM)* Modyul para sa araling **Pagbibigay Kahulugan ng Pamilyar at Di-Pamilyar na mga Salita!**

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Alamin

Pagbati sa iyo kaibigan dahil naririto na tayo sa ika siyam na paglalakbay. Muli, ako si Kokoy ang makakasama mo upang gabayan ka. Ang modyul na ito ay dinisenyo at isinulat para sa iyo. Ito ay makatutulong na mabigyang kahulugan ang mga salitang pamilyar at di-pamilyar.

Saklaw ng modyul na ito ang pahintulot na gamitin sa iba't ibang sitwasyon ng pagkatuto. Gamit ang wika, makikilala mo ang antas ng talasalitaan. Ang araling ito ay isinagawa upang masunod ang tamang pagkasunod-sunod ng kurso.

Sa pagtatapos ng modyul na ito, ikaw ay inaasahan na makapagbibigay ng kahulugan ng salitang pamilyar at di-pamilyar sa pamamagitan ng tono o damdamin, mga salitang iisa ang baybay ngunit magkaiba ang diin, at tambalang salita. Nakahanda ka na ba?

Subukin

Ang mga sumusunod ay ang panimulang pagsusulit na susukat sa lawak ng iyong kaalaman sa pag-aaralang aralin.

Gawain I. Basahin ang sumusunod na mga pangungusap. Ibigay ang kahulugan ng mga salitang may salungguhit sa pamamagitan ng tono o damdamin.

1. Hinalikan ako ng malamig na hangin.
2. Ang mga bituin sa langit ay kumikindat sa atin.
3. Nahiya ang buwan at nagkanlong sa ulap.

Gawain II. Ibigay ang kahulugan ng mga salitang may salungguhit ayon sa pagkakagamit nito sa pangungusap. Isulat ang titik ng tamang sagot.

1. Ang mabuting tao ay naghahatid ng kaluguran.
A. kalungkutan C. kasaganahan
B. kasiyahan D. Katahimikan
2. Siya ang aking katuwang sa mga gawaing-bahay.
A. taong kasama o katulong C. taong hindi naniniwala sa iyong sinasabi
B. taong kaaway D. taong palaging nakasunod sa iyo
3. Maging matalino sa pagtahak sa landas ng buhay.
A. pagdaan C. paglalaro
B. pag-alis D. pagpili

Gawain III. Sumangguni sa diksiyonaryo. Piliin ang salitang angkop gamitin sa bawat pangungusap. Isulat ang tamang sagot sa sagutang papel.

1. Inaabangan ko ang paglabas ng mga_____sa langit tuwing gabi.

A. talà

B. talâ

2. Katatapos lang niyang maligo kaya ang buhok niya ay_____.

A. bása

B. basâ

Gawain IV. Ibigay ang kahulugan ng salitang may salungguhit sa bawat bilang. Isulat ang tamang sagot sa sagutang papel.

1. Bukás-loob ang pagtulong ni Tia Patron sa mga rebolusyonaryo.

2. Agaw-pansin ang sigawan ng mag-asawang nakasakay sa kalesa.

Aralin

1

Pagbibigay Kahulugan ng Salitang Pamilyar at Di-Pamilyar

Kumusta ka na? Alam kong inaabangan mo ngayon ang panibagong aralin. Nakasisiguro akong magugustuhan mo ang paksa na ating tatalakayin.

Naranasan mo na bang magbasa ng kahit anong uri ng babasahin pagkatapos mayroon kang nabasang mga salitang hindi pamilyar sa iyo? Oo. Alam kong naranasan mo na.

Ano bang mga kaparaanan ang iyong ginawa upang maunawaan mo ang mga ito? Gumamit ka ba ng hula teknik o nagtatanong ka kay mama, papa o kay ate? Wow, talaga namang maparaan ka kaibigan. Magaling ang iyong ginawa.

Alam mo ba na napakaraming paraan kung paano natin mabibigyan ng kahulugan ang mga pamilyar at di-pamilyar na salita? Pero bago ang lahat ay gagawin mo muna ang sumunod na gawain.

Handa ka na ba?
Tarasimulan mo na!

Balikan

Iguhit sa sagutang papel ang 😊 kung ang pangkat ng mga salita ay magkasingkahulugan at ☹ kung ito ay magkasalungat. Ilagay ang guhit sa nakalaang kahon.

1		malinis-----dalisay
2		masaya ----- maligaya
3		maliwanag-----madilim
4		maluwang -----malawak
5		magaspang----- makintab

Tuklasin

Halina't basahin mo ang kuwento ng buhay ni Felipe. Alamin mo kung ano ang nangyari sa kaniya.

Ang Kuwento ni Felipe

Ito ay kuwento ng buhay ng isang batang nagngangalang Felipe.

Bata pa lamang si Felipe nang naulila sa magulang. Panganay siya sa tatlong magkakapatid. Sa pagkamatay ng magulang ay sa kaniya napataw ang responsibilidad ng pagtataguyod sa kanilang pamilya.

Labindalawang taon pa lamang siya, tatlo na ang kaniyang ginagampanan upang makaraos sa buhay. Sa umaga ay naglalako siya ng pandesal sa kanilang lugar. Sa tanghali ay naglilinis siya ng kotse sa parke sa may likod ng simbahan, at sa gabi naman ay nagtitinda siya ng balot at tsitsaron.

Mahirap ang kaniyang trabaho dahil madaling araw pa lamang ay kailangan na niyang gumising upang magtinda ng tinapay. Sa pagtitinda naman ng balot at tsitsaron ay ginagabi na siya sa pag-uwi sa kanilang bahay. Ang lahat ng ito ay nakakaya niya dahil sa pagmamahal sa mga kapatid.

Suki niyang nagpalinis ng kotse ang pari sa parokya nila. Madalas silang nag-uusap ng pari lalo na kapag nililinis ni Felipe ang kotse nito. Sa pag-uusap nila ay napag-alaman ng pari na siya lamang ang bumubuhay sa pamilya at ulila na silang magkakapatid. Naawa ang mabait na pari, at inalok niya si Felipe na papag-aralin nang libre. Hindi naman nagdalawang-isip si Felipe, pumayag ito at nagpasalamat sa pari.

Nag-aral nga si Felipe habang nagtatrabaho na lamang sa umaga. Mas lalo siyang maagang gumising at mas malayo ang nilalakad upang makapagtinda nang mas maraming pandesal. Ganito rin ang ginagawa niya sa gabi. Pinag-igihan din niya ang pag-aaral. Hindi rin niya pinabayaan ang kaniyang dalawang nakababatang kapatid.

Ilang buwan pa ay nakahanap na siya ng mas magandang trabaho na hindi kakain ng mahabang oras. Napag-aral niya sa elementarya ang dalawang kapatid habang nag-aaral siya. Lumipas ang taon ay nakapagtapos ng pag-aaral si Felipe. Nakahanap siya ng permanenteng trabaho at nakapagtabi ng naipong pera upang makapagpatayo ng maliit na negosyo. Napagtapos niya ang dalawang kapatid.

Bilang ganti sa kabaitan ng paring unang nagtiwala at nagbigay ng oportunidad sa kaniya, siya rin ay kumuha ng mga papag-araling bata. Tumulong din siya sa simbahan at sa mga kapus palad.

Lumago ang maliit na negosyo ni Felipe, nakapagpatayo siya ng magarang bahay at nakabili ng mga kagamitan. Nagtagumpay si Felipe sa kaniyang mga mithiin sa buhay, at napagtagumpayan niya ito dahil siya ay masipag, masikap, mapagmahal at mabuting tao.

Binasa mo bang mabuti ang akda?
Naunawaan mo ba ito?
Ano ang iyong nadama pagkatapos
mabasa ang kuwento?
Kung gayon, handa ka na para sa
aralin natin.

Suriin

Mabibigyan ng kahulugan ang salitang pamilyar at di-pamilyar sa pamamagitan ng tono at damdamin, paglalarawan, diin at tambalan.

A. Tono at Damdamin. Ang pagbibigay ng kahulugan sa isang salita o teksto ay maaaring ipakita gamit ang tono at damdamin. Ang **tono** ay tumutukoy sa saloobin ng may-akda na ukol sa salita o paksang kaniyang isinulat. Ang tono ay maaaring masaya, malungkot, mapagbiro, mapanudyo, o seryoso. Samantala, ang **damdamin** ay tumutukoy sa saloobing nalilikha ng mambabasa sa salita o teksto. Ito ay maaaring tuwa, lungkot, galit, pagkainis, takot, paghanga, pag-ibig, pagkagulat, pagtataka, pag-asa, kawalang pag-asa, katapangan, pangamba at iba pang emosyon o damdamin.

Mga halimbawa:

- Pamilyar: **pag-ibig** ayon sa isang awit:
 - hindi basta-bastang napapalitan
 - tunay
 - walang pagdududa
 - habang-buhay

Tono : masaya

Damdamin : tuwa, pag-ibig

- Di-pamilyar: Mula sa awiting **Maskara** ng bandang Eraserheads

*“Kung may
problema ka
Magsuot ng
maskara Takpan mo
ang iyong mata
Buong mundo'y
mag-iiba”*

Ang salitang **maskara** ayon sa awitin ay hindi literal na maskara na sinusuwat sa mukha. Nangangahulugan itong "pagtago ng damdamin o ekspresyon ng mukha."

Tono: masaya

Damdamin: pag-asa o lakas ng loob

B. Paglalarawan. Napatitingkad ang anumang akdang pampanitikan kapag wasto ang gamit ng mga salitang naglalarawan? Nakapaglalarawan tayo ng tiyak at angkop kapag alam natin ang gamit ng mga salita. Nakatutulong nang malaki sa pagbibigay ng hugis, kulay, anyo sa mga bagay na bumubuo sa ating kapaligiran ang wastong paggamit sa salitang naglalarawan. Maaari ring tiyak na makapaglarawan sa katangian at ugali ng isang tao o hayop ang paggamit ng angkop na salitang naglalarawan. Samakatuwid, nakatutulong nang malaki ang mga salitang naglalarawan upang bigyang katangian ang isang bagay o ugali maging sa damdamin at mga pangyayari sa ating kapaligiran.

Mga halimbawa:

1. Nakatatakot magpatayo ng mga matatayog na gusali sa lugar na may malambot na lupa.
2. Matangkad ang aking panganay na anak sa kaniyang edad na walong taong gulang.

C. Diin. Ang diin ay lakas, bigat, o bahagyang pagtaas ng tinig sa pagbigkas ng isang pantig sa salita. Ang diin ay isang ponema sapagkat sa mga salitang may iisang tunog o baybay, ang pagbabago ng diin ay nakapagpapabago ng kahulugan nito.

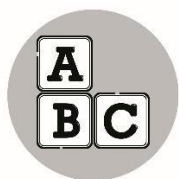
Mga halimbawa:

BU:hay = kapalaran ng tao LA:mang = natatangi

Bu:HAY= humihinga pa la:MANG = nakahihigit, nangunguna

D. Tambalan. Ito ay salita na binubuo ng dalawang payak na salita na bumubuo ng panibagong salita.

Mga halimbawa: bahay-ampunan, pamatid-uhaw, silid-tanggapan

Pagyamanin

Ngayong batid mo na ang mga impormasyon tungkol sa ating aralin, maaari mo ng sagutan ang sumusunod na gawain.

Gawain A.1. Ibigay ang tono at damdamin ng mga sumusunod.

Tiwala ayon sa isang awit:

Tiwala 'pag nasira na mahirap nang
ayusin pa Di kayang ipagdikit ang
tiwala 'pag napunit

Tiwala 'pag namantsahan na, mahirap
nang linisin pa,

- Choco Latte, Parokya ni Edgar

Tono : _____ Damdamin: _____

Tayo'y mga dahon lamang
Ng isang matatag na puno
Iisa ang ating pinanggalingan
Hindi pareho sa pagtubo
Maaaring ika'y isang dahong
masigla
Ako nama'y dahong nalalanta na
Pareho tayong mahuhulog sa
lupa Kaibigan, 'wag ikababahala"

- At tayo'y Dahon, Asin

Tono: _____ Damdamin: _____

Gawain A.2. Dugtungan ang talata na nasa ibaba.

Habang binabasa ko ang maikling kuwento ay naramdaman ko ang damdaming nadarama ni Felipe. Ito ay ang _____, _____, na matatagpuan sa talata_____.

Gawain B. Ibigay ang kahulugan ng mga salitang may salungguhit sa bawat bilang sa tulong ng paglalarawan. Hanapin ang sagot sa loob ng kahon. Isulat ang titik ng tamang sagot.

1. Napakarami ng kanilang mga paninda sapagkat bulto sila kung mamili.
2. Bawat tao ay nagnanais na magkaroon ng ligtas na kapaligiran kung kaya't tumutulong sila sa pagbabantay ng paligid.
3. Iba't ibang sakit ang dulot ng polusyon tulad ng hika at sakit sa baga.
4. Matagal na niyang naririnig ang tungkol sa recycling kaya't pamilyar na siya sa paraan ng pagsasagawa nito.
5. Sa tulong ng mga humihikayat ay nagawa naming maisama siya sa mga gawaing pangkalikasan.

A. bunga	B. humihimok	C. maramihan
D. gusto	E. alam na alam	

Gawain C. May mga salitang iisa ang baybay ngunit magkaiba ang diin at bigkas na makikita sa bawat bilang. Ibigay ang kahulugan ng mga salitang ito sa pamamagitan ng pagpili ng titik ng tamang sagot sa loob ng kahon.

1. PU:no _____

2. pu:NO _____

A. nangangahulugang may laman o umuokopa sa lahat ng espasyo   B. malaking uri ng halaman gaya ng kahoy

3. ga:BI _____

4. GA:bi _____

A. kasalungat ng araw   B. isang uri ng halamang-ugat

5. SA:ya _____

6. Sa:YA _____

A. pagkatuwa, kagalakan o kaligayahan   B. palda o damit pambabae

7. la:MANG _____

8. LA:mang _____

A. nakahihigit at nangunguna   B. natatangi

9. tu:BO _____

10. TU:bo _____

A. dinadaluyan ng tubig   B. ang katas nito'y ginagawang asukal

Gawain D. Bigyang-kahulugan ang tambalang salita na may salungguhit sa bawat pangungusap. Isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel.

1. Nagsusumikap ang mga taong-grasa na mamuhay ng marangal sa kabila ng hira na dinaranas.
A. mayaman B. mahirap C. marangya D. dukha
2. Mahirap biruin ang mga taong balat-sibuyas.
A. matapang C. malungkutin
B. matampuhin D. malakas ang loob
3. Takipsilim na nang dumating ang aking mga magulang mula sa bukid.
A. umaga na C. tanghali na
B. madilim na D. lumulubog na araw
4. Madaling kausapin ang mga taong pusong-mamon.
A. mahinhin B. maawain C. malambot D. masayahin
5. Madalas na nagtataingang-kawali ang aking kapatid kapag inuutusan.
A. malaki ang tainga C. nagbubulag-bulagan
B. nagbibingibingihan D. may deperensiya sa pandinig

Isaisip

Mahusay ang ipinakita mong pagsagot sa mga gawain! Ngayon naman ay subukan mong gawin ito.

Sagutin ang mga sumusunod na mga tanong. Isulat sa sagutang papel.

1. Bilang isang mabait na bata at mag-aaral, paano mo tutulungan ang katulad ni Felipe na kapus-palad?
2. Paano mo masusuklian ang pagsisikap ng iyong magulang na mapagtapos ka ng pag-aaral?
3. Ano ano ang gagawin mo upang ikaw ay magtagumpay sa buhay?

Isagawa

Natutuwa ako kaibigan kasi malapit mo nang matapos ang mga gawain sa araling ito. At alam kong marami ka na ring natutuhan. Subukan mo pang gawin ang gawaing ito.

Ang mga salita sa ibaba ay binubuo ng dalawang salitang pinagtambal. Isulat ang mga salitang-ugat o pinagmulan ng salitang ito.

Tambalang Salita	Mga Salitang Ugat	
1. sangandaan	sanga	daan
2. punongkahoy		
3. dapithapon		
4. sawimpalad		
5. kapitbahay		
6. takipsilim		

Tayahin

Binabati kita kaibigan sa iyong kagalingan sa pagsunod sa mga panuto sa lahat ng gawain. Upang lubos mong maunawaan ang ating aralin ay

Itambal ang mga salita na nasa Hanay A sa katumbas nitong kahulugan sa Hanay B. Isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel.

Hanay A	Hanay B
1. magbuklod	a. karaniwang marurumi ang tubig na dumadaloy sa lugar na ito
2. salik	b. inanod ang lupa
3. lumaban	c.mga tuntuning dapat sundin
4. nagbabanta	d. nakasasama
5. panirahan	e. kaalaman
6. kabatiran	f. nanganganib
7. regulasyon	g. tirahan
7. pag-agos	h. bahagi
9. imburnal	i. pagtutol
10. hindi mabuti	j. magkaisa

Karagdagang Gawain

Magaling! Mahusay ang ginawa mo kaibigan! Nagawa mo lahat ang mga gawain at naunawaan mo ang ating paksa. Ito na ang huling gawain para sa modyul na ito.

Magbasa ng balita ngayong araw sa pahayagan o *website*. Itala ang mga di-pamilyar na salita na iyong mababasa. Hanapin ang kahulugan nito sa diksiyonaryo. Isulat sa sagutang papel ang iyong mga tala.

Binabati kita sa ipinakita mong pagtitiyaga at kahusayan. Natapos mo ang Modyul na ito. Kung mayroong bahagi sa mga aralin na ito na hindi mo naunawaan, mangyaring makipag-ugnayan ka sa iyong guro.

Susi sa Pagwawasto

PAGYAMANIN

Gawain A.1

Tono: Seryoso
 Damdamin: pangamba, pagtibig

Tono: Seryoso, nagpapayo
 Damdamin: pag-aalala, pag-asa

Gawain B

1. C

2. D

3. A

4. E

5. B

Gawain C

1. B

2. A

3. A

4. B

5. B

6. A

7. A

8. B

9. B

10. A

Gawain D

1. B

2. B

3. D

4. B

5. B

ISAGAWA

1. sangay, daan
2. puno, kahoy
3. dapit, hapon
4. kapit, bahay
5. takip, silim

TAYAHIN

1. J
2. H
3. I
4. F
5. G
6. E
7. C
8. B
9. A
10. D

SUBUKIN

Gawain I

1. nadararama ang malamig na hangin
2. kumilikinang o nagliliwanag ang mga bituin sa langit
3. nagtago sa kawilapan

Gawain II

1. B
2. A
3. D

Gawain III

1. A
2. B

Gawain IV

1. tapat at buong-puso
2. madaling mapansin

BALIKAN

1.
2.
3.
4.

Sanggunian

Baisa-Julian, Aileen G., Dayag, Alma M, *Pinagymang Pluma 5 Wika at Pagbasa sa Elementarya*, Phoenix Publishing House Inc. 2017.

Curriculum Guide in Filipino 5, pahina 93 ng 190.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpdpd@deped.gov.ph